

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

สมมติฐานหลักของการศึกษาวิจัยที่ตั้งไว้คือ "ปัจจัยพื้นฐานภาวะผู้นำที่ดีของกำนันและผู้ใหญ่บ้านมีผลทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพมาก" และได้กำหนดสมมติฐานรองตามที่ได้กล่าวไว้ในข้อ 1.3 โดยผู้วิจัยได้กำหนดแบบวิจัย (Research Design) แบ่งเป็นส่วน ๆ ดังนี้

3.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ปัจจัยเกี่ยวกับภูมิหลังทางสังคมซึ่งทั้งสองแบบสอบถามจะมีลักษณะใกล้เคียงกันคือ

1. เพศ
2. อายุ
3. การศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้

3.1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) เป็นการสอบถามความคิดเห็นโดยจำแนกแบบสอบถามออกได้ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน

สำหรับวัดภาวะผู้นำของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน (ตามแบบสอบถามข้อ 1-10)

2. แบบสอบถามสำหรับประชาชน

สำหรับวัดความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานอบต. (ตามแบบสอบถามข้อ 1-10)

3.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มประชากร 2 ประเภท คือ

3.2.1 กำนัน และผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

3.2.2 ประชาชนในเขตอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

มูลเหตุที่ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดเลือกกลุ่มกำนันและผู้ใหญ่บ้านก็เนื่องจากเป็นเรื่องการศึกษาปัจจัยพื้นฐานภาวะผู้นำของกำนันและผู้ใหญ่บ้านต่อประสิทธิภาพการบริหารงานอบต. ส่วนการกำหนดกลุ่มประชาชนก็เนื่องมาจากต้องการวัดประสิทธิภาพการบริหารงานอบต. จากความพึงพอใจของประชาชน

3.3 วิธีดำเนินการวิจัย

จากประเด็นของการศึกษาวิจัยนี้สามารถกำหนดวิธีการเก็บข้อมูลได้ 2 วิธีด้วยกันคือ

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย ซึ่งอาจแบ่งได้ดังนี้

ก. เอกสารประเภทหนังสือ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย และหลักฐานด้านวิชาการอื่นๆ

ข. เอกสารประเภทคำสั่งหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ค. เอกสารสิ่งตีพิมพ์ ได้แก่บทความ หรือข้อเขียนประเภทวิจารณ์ในหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร

2. การวิจัยภาคสนาม (Survey Research)

โดยการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากประชากรเป้าหมายในพื้นที่ เพื่อนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในทางสถิติ ดังนี้

ก. หน่วยวิเคราะห์เป็นการวัดภาวะผู้นำของกำนันและผู้ใหญ่บ้านและปัจจัยพื้นฐานเป็นการสำรวจทัศนคติเพื่อทราบความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานอบต. อันเนื่องมาจากการบริหารงานของกำนันและ ผู้ใหญ่บ้าน

ข. ใช้แบบสอบถามในลักษณะตาราง Matrix

- ค. ประชากรเป้าหมายในการสำรวจความคิดเห็น คือ
 กลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้านอำเภอสารภี จำนวน 101 คน
 กลุ่มประชาชนในเขตอำเภอสารภี จำนวน 198 คน
- ง. การสุ่มตัวอย่าง
 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มกระจาย (Random Digits)

3.4 รูปแบบแบบสอบถาม

(1) ใช้แบบสอบถามในลักษณะปลายปิด (Close - ended Question) มีคำถามทั้งสิ้น 30 ข้อ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด คือ
 ชุดที่ 1 สำหรับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน แบ่งเป็น 2 ส่วน
 ชุดที่ 2 สำหรับประชาชน แบ่งเป็น 2 ส่วน โดยส่วนที่เหมือนกันคือส่วนที่ 1 ดังนี้
 ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีอยู่ด้วยกัน 5 ข้อ คือข้อที่ 1-5 เพื่อให้ทราบภูมิหลังทางสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม มีอยู่ด้วยกัน 5 ประการดังนี้

1. เพศ
2. อายุ
3. การศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้

ส่วนที่ 2 สำหรับกำนันและผู้ใหญ่บ้าน เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติหรือการวัดภาวะผู้นำของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน มีอยู่ด้วยกัน 10 ข้อ และสำหรับประชาชนเป็นการวัดทัศนคติหรือวัดความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานอบต. มีอยู่ 10 ข้อเช่นกัน รูปแบบคำถามเป็นลักษณะ Matrix กำหนดมาตรวัดทัศนคติแบบ Likert Scale แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วย รู้สึกเลย ๆ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยที่สุด

(2) การวัดทัศนคติ หรือความคิดเห็น

แบบสอบถามความคิดเห็น มีอยู่ด้วยกันชุดละ 10 ข้อ ซึ่งได้กำหนดคะแนนของคำตอบในแต่ละข้อไว้ 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ได้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ได้	4	คะแนน

รู้สึกเฉยๆ	ได้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยที่สุด	ได้	1	คะแนน

ฉะนั้น คะแนนรวมต่ำสุดในแต่ละชุดจะเท่ากับ 10 คะแนน คะแนนสูงสุดในแต่ละชุดเท่ากับ 50 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 30 คะแนน

คะแนนต่ำสุด	คะแนนเฉลี่ย	คะแนนสูงสุด
10	30	50

3.5 การประมวลผลข้อมูล

การประมวลผลข้อมูล โดยอาศัยโปรแกรม Statistical Package for Social Sciences หรือ SPSS ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปมาช่วยในการประมวลผลข้อมูลหาค่าทางสถิติในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยอาศัยหลักวิชาสถิติมาช่วยในการประมวลผลหาค่าสถิติต่าง ๆ และวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

(1) การวิเคราะห์ตัวแปรเดียว (Univariate) ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage)

(2) การวิเคราะห์ตัวแปรคู่ (Bivariate) การทดลองหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้หลักการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) หรือที่นิยมเรียก ANOVA และการทำตารางไขว้ CROSSTAB

เมื่อได้คำวัดจากการวิเคราะห์ตัวแปรเดียวและตัวแปรคู่แล้ว จะดำเนินการวิเคราะห์โดยการพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการอธิบายข้อสรุปเกี่ยวกับแนวคิดที่เก็บได้จากกำนันผู้ใหญ่บ้านและประชาชนในเขตอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีตลอดจนการค้นคว้ารวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ

3.7 ข้อจำกัดในการวิจัย

ประเด็นปัญหาที่วิจัยเป็นเรื่องการวัดภาวะผู้นำของกำนันและผู้ใหญ่บ้านว่ามีมากหรือน้อยเท่าใด และวัดประสิทธิภาพการบริหารงานอบต. จากความพึงพอใจของประชาชนในช่วงหนึ่งเท่านั้น ซึ่งความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลา หรือการเปลี่ยนแปลงของผู้ดำรงตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ส่วนปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างของกำนันและผู้ใหญ่บ้านที่ไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำน่าจะมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อจะเป็นการพิสูจน์ข้อสรุปที่ได้จากการวิจัยนี้ ว่าเป็นข้อสรุปที่มีความน่าเชื่อถือได้เพียงใด